

1. Analyse af lokaletilskud til foreninger (B)

Sagsnr.: 330-2017-73517

Dok.nr.: 330-2017-765670

Åbent

Kompetence: Kultur- og Fritidsudvalget, Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget.

Beslutningstema

Folkeoplysningsudvalget skal overfor Kultur- og Fritidsudvalget anbefale tiltag og foreslå fremadrettede handlinger med henblik på at øge budgetsikkerheden på lokaletilskudsområdet og opnå bedst mulig udnyttelse af kommunale, lejede og ejede faciliteter.

Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget forelægges analyse af lokaletilskud mhp. fremtidige tiltag om optimering af bygningsmasse i relation til ejendomsstrategien samt ift. håndtering af kommunale lejemål.

Folkeoplysningsudvalget (FOU) forelægges analyse af lokaletilskud til de folkeoplysende foreninger.

Baggrund

På baggrund af et merforbrug på budgetrammen til lokaletilskud indstillede Folkeoplysningsudvalget overfor Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget, på mødet den 26. januar 2016, at retningslinjerne blev gennemgået for lokaletilskudskontoen/området, sådan at der ikke fremover kom overskridelser. Det blev foreslået, at såfremt der blev fremsat ønsker til vedligeholdelse, skulle det på forhånd godkendes af Center for Kultur, Fritid og Borgerservice og kunne indeholdes i budgetrammen. I forbindelse med at Folkeoplysningsudvalget indstiller budgettet til KFT-udvalget forholder udvalget sig også til om især vedligeholdelse kan indeholdes i budgettet.

På mødet i december 2017 fremkom udvalget med et ønske om at sagen omkring lokaletilskudskontoen kom på mødet i januar 2018 med en fremlæggelse af de indgåede eksisterende aftalegrundlag samt de faciliteter der pt. er uden lejekontrakt. Der var ønske om en oversigt over de seneste 5 års udbetaling af lokaletilskud til foreningerne. Endelig en belystning af timekøb samt størrelsen på det beløb som eventuelt/måske skal overføres til andet kontoområde og hvilke konsekvenser dette måtte få. Oversigt over timekøb er bilagt sagen.

Slagelse Kommune ønsker at sikre en god og effektiv udnyttelse af lokaletilskud til foreninger, der tilbyder idræt og andre fritidsaktiviteter til kommunens borgere. Gennem enkelthed, gennemsækelighed og oplevet retfærdighed ønsker kommunen at ensrette tildelingskriterierne samt gøre det overskueligt og forståeligt for alle, hvorfor tildelingen er, som den er.

I samarbejde med BDO er der foretaget en analyse af lokaletilskudsområdet med det overordnede mål, at få mest mulig aktivitet for de afsatte midler til lokaletilskud samt at udarbejde anbefalinger til fremadrettet håndtering af området, så budgetoverholdelse opnås. I den forbindelse er der foretaget en vurdering af tildelingskriterierne, en vurdering af hensigtsmæssigheden af lokaletilskudsydelse samt timekøb.

Der har i regnskabsårene 2015, 2016 og forventeligt i 2017 været et betragteligt merforbrug på lokaletilskudskontoen, som efter politisk beslutning skal dækkes indenfor FOU's samlede budget.

Praksis er i dag, at udmøntning af budgettet til lokaletilskud overfor foreningerne sker efter forskellige principper og derfor ulige vilkår:

- Direkte lokaletilskud til foreningen efter politisk vedtaget tilskudsprocent.
- Lokaletilskud til timekøb efter politisk vedtaget tilskudsprocent.
- Timekøb.

Timekøb

Kommunen lejer på timebases eller i aftalte perioder faciliteter hos private udlejere, herunder primært hos Gerlev IH, hvorefter det lejede timekøb stilles til rådighed for foreningerne i området, efter ansøgning og anvisning af kommunen.

Timekøb udgør en stor og voksende budgetpost på lokaletilskudsområdet. Der er to typer af timekøb.

1. Foreninger som f.eks. Slagelse Gymnastikforening og Slagelse Bowlingklub der køber tid til aktiviteter hos 3.-mand og får sine udgifter til timekøb refunderet som lokale-tilskud, dvs. med 85% af udgiften med refusion for medlemmernes alder.
2. Kommunen køber på Gerlev IH m.fl. de til rådighed værende timer og stiller dem til rådighed for frivillige, folkeoplysende foreninger. Timerne betales fuldt ud af kommunen, svarende til at kommunen stiller lokaler vederlagsfrit til rådighed for foreningerne.

Medlemmerne af foreninger til de to typer af timekøb skal således for nogles vedkommende afholde udgiften til egenbetaling, mens medlemmer af foreninger, der benytter faciliteterne på Gerlev IH og Slagelse Produktionsskole m.fl. får lokalerne stillet gratis til rådighed. Således er disse to foreningsgrupper ikke ligestillet, hvad angår egenbetaling, ligesom de ikke er ligestillet med de foreninger, der dyrker en idrætsform, hvor kommunen stiller kommunale faciliteter gratis til rådighed.

Ressourcetildelingen kræver – uanset kommunens valgte organisering – en administrativ såvel som en politisk drøftelse af behovet for at ligestille foreningerne i tildelingen af ressourcer overfor den enkelte forening.

I 2017 har der været timekøb på Gerlev IH, Slagelse Produktionsskole, Dyhrs Skole, Forlev Friskole og Eggeslevmagle Forsamlingshus.

I 2018 vil der ikke forekomme timekøb på Dyhrs Skole og Forlev Friskole, da de foreninger der tidligere har benyttet disse er anvist kommunale lokaler andet steds.

Der foreligger ikke et aftalegrundlag for timekøb på Gerlev IH, Dyhrs Skole og Forlev Friskole. Administrationen afholdte den 4. januar 2018 et møde med ledelsen på Gerlev IH med henblik på udarbejdelse af aftale vedr. timekøb eller fremtidigt lokaletilskud til foreningerne, der benytter skolens faciliteter. Gerlev IH's ledelse tilkendegav i den forbindelse, at de vil se positivt på en nedjustering af timepriserne og fremskrivningsprocenten i fremtiden. Administrationen afventer Gerlev IH's forslag.

Såfremt foreningerne selv skal forestå timekøbet med efterfølgende lokaletilskudsmulighed vil foreningernes egenbetaling se således ud (seneste opgivne medlemstal):

	Lokaleleje/ timekøb	Lokaletilskud i 2018 - 80%	Fradrag for medlemmer over 25 år	Lokaletilskud (nettobeløb)	Foreningens egenbetaling
Hashøj IF, timekøb på Gerlev IH	832.340	665.872	-192.703	473.169	359.171
Slagelse Svømmeklub, timekøb på Gerlev IH	506.520	405.216	-53.853	351.363	155.157
Vestermose IF, timekøb Slagelse Produktionsskole	114.000	91.200	-53.652	37.548	76.452
Eggeslevmagle SG&IF, køb af omklædningsfaciliteter	41.310	33.048	-25.791	7.257	34.053

Center for Kommunale Ejendomme vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt at Kommunen generelt indtræder som lejer på vegne af de enkelte foreninger. Dette vil medføre at hele lokaleudgiften påføres kommunen og at kommunen står med huslejeudgifterne i opsigelsesperioden ved lukning af en forening. Desuden vil der være en væsentlig administrativ opgave forbundet med kommunal varetagelse af lejemål. Fordelen ved kommunal varetagelse af foreningernes lejemål er primært, at der kan ryddes op i lejevilkår og kontraktforhold.

Enkelte foreninger ser selv muligheden for, at dele deres lokaler. Det anbefales, at der indledes en dialog målrettet denne gruppe af foreninger, da deling af lokaler, kan medføre en huslejebesparelse for foreningerne og færre kommunale udgifter til lokaletilskud. Denne dialog bredes ud til at omfatte alle foreninger der modtager lokaletilskud. Der kan indhentes besparelser på dette område, der dog primært er relevant for mindre foreninger.

Generelt bør mulighederne for at få anvist kommunale klublokaler, afdækkes sammen med foreningerne, både når foreningerne stiftes og ved stigende/aftagende medlemsantal for en maksimering af anvendelsen. Dette vil også kunne medvirke til at sænke udgifterne til lokaletilskud på den lange bane.

Rideklubber

KFT-udvalget behandlede på mødet den 7. august og siden den 6. november 2017 spørgsmålet om lokaletilskudsfordeling til rideklubber. Rideklubber, ridecentre samt Folkeoplysningsudvalget havde forud for det første møde haft mulighed for at indkomme med hørings svar hvad angår lokaletilskudsanalysen og i den forbindelse også satsen for lokaletilskud pr. person.

BDO forestod udarbejdelsen af analysen vedr. lokaletilskud til rideklubber og fremkom med 4 muligheder for tilskudsordninger. Anbefalingen blev en lokaletilskudsordning der skulle baseres på en takst pr. medlem, dog max. det beløb som den ordinære tilskudsordning ville kunne udløse. BDO havde estimeret en gennemsnitssats på 1.650 kr.

FOU indstillede et beløb på 2.000 kr./pr. medlem i lokaletilskud til rideklubber overfor Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget. Det tidligere KFT-udvalg ønskede, at der blev taget stilling til ovenstående vedr. rideklubber på mødet i februar 2018 i det nedsatte Kultur- og Fritidsudvalg.

Folkeoplysningsudvalgets kompetence

Ifølge kompetenceplanen for Folkeoplysningsudvalget og FOL §33 og §35 skal Folkeoplysningsudvalget inddrages forud for vedtagelsen af kommunens regler for tilskud til den folkeoplysende virksomhed. FOU drøfter sagen og afgiver indstilling til KF-udvalget.

Retligt grundlag

Folkeoplysningsloven.

Handlemuligheder

Center for Kultur, Fritid og Borgerservice ser følgende muligheder:

På kort sigt:

- Ensrette måden at udbetale lokaletilskud på ved direkte lokaletilskudsudbetaling til foreningerne ud fra vedtaget procentsats med forventet provenu.
- Indgåelse af formel aftale med udbydere af timekøb i relation til budgetudfordringerne.
- Beslutte et maksimalt beløb til timekøb, der sikrer budgetoverholdelse på området.

På længere sigt:

- Administrationen arbejder for en reduktion af lokaletilskudsudbetalingen ved at optimere udnyttelsen af kommunale faciliteter i relation til ejendomsstrategien i samarbejde med Center for Kommunale Ejendomme. Dette i tæt dialog med relevante foreninger for at afklare behov og muligheder.
- I samarbejde med foreningerne vurdere indgåede lejeaftaler mhp. genforhandling af priser og vilkår.
- Det vurderes, om der skal være særlige vilkår for lokaletilskudsudbetaling for bestemte aktivitetsgrupper (f.eks. spejdere eller bestemte idrætter).

Vurdering

Administrationen vurderer, at der er udviklet et administrativt værktøj til registrering af data, som desuden er relevant i afrapporteringen til udvalgsniveauet, og som med tiden vil skabe en historik og overblik samt lette administrationen i det daglige.

Administrationen anbefaler en ensartet metode hvor alle foreninger stilles lige, således at timekøb foretages af foreningerne med efterfølgende mulighed for at søge om lokaletilskud efter gældende regler. En sådan overgang fra anvisning til en vis størrelse af egenbetaling kræver et passende varsel for de implicerede foreninger. På den måde ligestilles de foreninger principielt, der modtager lokaletilskud.

Aktuelle budgetudfordringer kan på sigt tilvejebringes ift. aktuelle timekøb hos især Gerlev Idrættshøjskole og Slagelse Produktionshøjskole, hvis foreningerne selv står for timekøb og kommunen yder lokaletilskud ud fra vedtagne procentsatser. Det vil dog få store økonomiske konsekvenser for foreningens aktiviteter jfr. ovenstående skema.

Hvis beløbet til timekøb i stedet udskilles fra lokaletilskudskontoen og placeres på andet kontoområde kan det få forskellige konsekvenser afhængig af placeringen og beløbets størrelse. Såfremt beløbet til fremadrettet timekøb på ca. 1,5 mill. bliver overført til andet kontoområde, vil det ud fra 2017 tal bevirke et manglende budget på lokaletilskudskontoen på ca. 400.000 kr. (excl. forbedringer).

Konsekvensen ved at omplacere et for lavt sat budget til timekøb til et andet kontoområdet vil eksempelvis have følgende konsekvenser:

- Nedlukning af udendørs idrætsanlæg
- Nedjusteringer i driften af udearealer generelt
- Lavere medlemstilskud
- Tilskud til leder- og instruktøruddannelse
- Foreningerne skal selv indkøbe løsøre (mål, net, scoreboards mv.)

Vedrørende lokaletilskud til rideklubber er det administrationens vurdering, at et lokaletilskud på max. 2.000 kr. pr. medlem ikke er hensigtsmæssigt, da en høj sats vil give foreninger der pt. modtager et lavere beløb, mulighed for at øge deres lokaleudgifter uden at dette får en konsekvens/incitament til at forsøge at spare på udgifterne.

Dette vil endvidere bevirke at den tidligere estimerede besparelse på 105.000 kr. ikke vil kunne opnås.

Det vurderes, at kommunale samt nogle lejede faciliteter rummer et potentiale for merudnyttelse, der kan have positiv effekt på lokaletilskudsbudgettet.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

FOU har tidligere indstillet overfor KF en udmøntning af budget 2019 således:

- Forbedringer imødekommes ikke.
- Vedligeholdelse; kommunen går i dialog med foreningerne omkring vedligeholdelse med henblik på nedbringelse/udskydelse af udgifterne.
- Da det vedtagne budget skal overholdes opfordres administrationen til at besparelsen gennemføres. Dialogen med foreningerne afventer januar-mødet 2018 i FOU før igangsætning.

Konsekvenser for andre udvalg

LTE-udvalget skal prioritere administrativt arbejde ift. vurdering af merudnyttelse af kommunale faciliteter samt vurdering af kommunal håndtering af lejemål fremadrettet i en planlagt proces sammen med Fritidsafdelingen.

Folkeoplysningsudvalget ønsker fremadrettet en drøftelse af:

- Lighedsprincipper.
- Hvor meget lokaletilskud ydes der til sammenlignelige foreninger.
- Aktivitetslokaler contra klublokaler.

Indstilling

Centerchefen for Kultur, Fritid og Borgerservice indstiller,

1. at Folkeoplysningsudvalget drøfter sagen og afgiver indstilling til KF-udvalget.

Beslutning i Folkeoplysningsudvalget den 11. januar 2018:

Fraværende: Anni Vilsgaard, Vera Cruze Nielsen

Efter BDO's fremlæggelse af rapporten drøftede Folkeoplysningsudvalget punktet.

Folkeoplysningsudvalget indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget og Landdistrikt-, Teknik- og Ejendomsudvalget at:

- 1) Timekøb overgår til andet budgetområde inden for Kultur- og Fritidsudvalgets område, og administreres af forvaltningen.
- 2) Bedre udnyttelse af faciliteter sker ud fra en helhedsvurdering, så foreningerne ikke stilles ringere end i dag.
- 3) De af BDO udarbejdede værktøjer udvides med flere parametre til f.eks. også at indeholde oplysninger om aktivitetstimetotal, aktivitetsfaciliteter versus klubfaciliteter samt en generel sigment undersøgelse, og ikke kun tage fat i de "lavhængende frugter".
- 4) Der afsættes de nødvendige midler til de øgede personale ressourcer disse arbejdsopgaver genererer.
- 5) Administrationen af lokaletilskudsområdet udelukkende ligger i forvaltningen. Pierre deS-hasta ønskede denne tilføjelse til punktet.

Bilag

330-2018-1005	BDO - Analyse lokaler og lokaletilskud
330-2018-11686	Foreningers stamdata (blå)
330-2018-11692	Forudsætninger (orange)
330-2018-11693	Lokaletilskud beregningsskema (grøn)
330-2018-11694	Lokaletilskud 2017 (carry)
330-2018-11695	Udvikling (lilla)
330-2018-11170	Slagelse kommunes udgifter til lokaleleje (timekøb)
